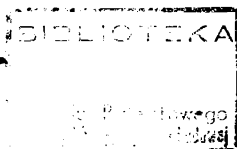

1 lipca 1930 r.

URZĄD PATENTOWY

D06p 1/30

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 11995.

Kl. 8 m 3.

J. R. Geigy A.-G.
(Bazylea, Szwajcaria).

Sposób otrzymywania stałych preparatów barwników kadziowych.

Zgłoszono 23 marca 1929 r.

Udzielono 28 kwietnia 1930 r.

Pierwszeństwo: 27 marca 1928 r. (Niemcy).

Znaleziono, iż preparaty stałe i nadające się bezpośrednio do barwienia otrzymuje się, mieszając barwniki kadziowe ze stałymi hydrosiarczynami i stałymi związkami alkalicznymi alkoholów wielowartościowych, jak glikole, mianowicie glikol etylenowy, gliceryna, albo z alkoholami alkalicznymi względnie fenolanami kwasów oksykarbonowych szeregu alifatycznego albo aromatycznego, jak kwas glikolowy, kwas salicylowy. Otrzymane w powyższy sposób preparaty są ciałami trwałymi, które w stanie sproszkowanym łatwo zwilżają się zapomocą gorącej wody i szybko się rozpuszczają, dzięki czemu otrzymuje się kadzie farbiarskie, które mogą być natychmiast stosowane.

W myśl niniejszego wynalazku dodatek środka rozdzielającego jest zbędny, gdyż stosowane tu organiczne związki alkaliczne działają jednocześnie jako środki rozdzielające.

Niektóre z powyższych związków alkalicznych w stosowanej tu postaci nie są znane, i dlatego sposób ich otrzymywania podano w przykładach następujących.

Przykład I. 220 części sody żrącej rozpuszcza się w 300 częściach technicznego glikolu etylenowego, nagrzewając je do mniej więcej 140° C. Ochładzając się, otrzymany produkt krzepnie zupełnie w postaci krystalicznej i bezpośrednio daje się zmielić na biały proszek, który pod wpływem powietrza nie wilgotnieje. Wy-

kazuje on przy miareczkowaniu alkaliczność = 42% NaOH .

Równoważne co do jakości produkty otrzymuje się, stosując mniejszą lub większą ilość sody żrącej od ilości podanej w powyższym przykładzie.

Tego rodzaju glikole otrzymuje się też przez wyparowanie mieszaniny wodnych ługów alkaliów żrących z glikolem etylenowym, korzystnie w próżni, jak również przez rozpuszczenie metalu alkalicznego w glikolu etylenowym bez dodatku albo z dodatkiem alkoholów jednowartościowych, jak alkohol etylowy albo metylowy, albo też rozpuszczając metal alkaliczny w alkoholu etylowym albo metylowym i następnie dodając do roztworu tego glikolu etylenowego. Po ochłodzeniu, względnie oddestylowaniu alkoholów jednowartościowych, otrzymuje się stałe związki alkaliczne glikolu etylenowego.

10 części 2-tionafteno-acenafteno-indygo (Schultz, tablice barwników, Nr 907), 18 części glikolanu o składzie wyżej podanym i 15 części hydrosiarczynu dokładnie się miele, poczem otrzymuje się trwały proszek o jaskrawym kolorze szkarłatnym, który łatwo rozpuszcza się w ciepłej wodzie, wytwarzając kadź fioletową.

Przykład II. 150 części kwasu glikolowego z wodnym roztworem 168 części sody żrącej wyparowuje się w próżni do suchości. Pozostałą białą masę miele się drobno, a sproszkowany produkt przy miareczkowaniu wykazuje alkaliczność alkoholau = 28% NaOH .

10 części indygo czterobromowego mie-

sza się dokładnie z 20 częściami powyżej otrzymanego glikolanu i 15 częściami hydrosiarczynu. Otrzymuje się proszek niebieskiego koloru, dobrej trwałości, który w ciepłej wodzie rozpuszcza się, wytwarzając złotawo-żółtą kadź farbierską.

Przykład III. 138 części kwasu salicylowego i 160 części ługu sodowego 50%owego wyparowuje się w próżni. Pozostałość o barwie białej po sproszkowaniu i miareczkowaniu wykazuje alkaliczność fenolanu = 22% NaOH .

10 części 6,6'-dwuchloro-bis-tionafteno-indygo (Schultz, tabela barwników, Nr 909) miesza się z 16 częściami powyżej otrzymanego produktu z kwasu salicylowego i 15 częściami hydrosiarczynu. Otrzymany proszek o barwie czerwonej, rozpuszczony w ciepłej wodzie, wytwarza kadź zielonawo-żółtą.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób otrzymywania stałych preparatów barwników kadziowych, znamieny tem, że stałe barwniki kadziowe miesza się z hydrosiarczynem i stałymi związkami alkalicznymi alkoholów wielowartościowych albo stałymi alkoholami alkalicznymi, względnie fenolanami alkalicznymi kwasów oksykarbonowych szeregu alifatycznego albo aromatycznego.

J. R. Geigy A. - G.

Zastępca: Inż. dypl. M. Zoch,
rzecznik patentowy.